

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dzieci

Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy dla Dzieci Niesłyszących

w Olsztynie

*“Staram się dziecko zrozumieć, nie szkodzić mu, stwarzać warunki i bodźce, aby chciało być lepsze.
Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje!”*

POLITYKA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niestyszących w Olsztynie, studentów odbywających w placówce praktyki oraz wolontariuszy, jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik, praktykant, wolontariusz placówki współdziała dla dobra dziecka, traktując każde dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Każdy pracownik, praktykant i wolontariusz placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówki oraz swoich kompetencji oraz reaguje na wszelkie formy przemocy wobec dziecka.

Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:

- a. zwrócenie uwagi personelu szkoły, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich uczniów przed krzywdzeniem;
- b. określenie zakresu obowiązków przedstawicieli szkoły w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony uczniów przed krzywdzeniem;
- c. wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;
- d. wprowadzenie wzmożonej działalności profilaktyczno – wychowawczej w zakresie zapewnienia ochrony uczniów przed przemocą.

Ze Standardami zapoznawany jest cały personel placówki, a także uczniowie i ich rodzice, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.

Rozdział 1

Objaśnienie terminów

§1

1. Pracownikami placówki są nauczyciele, administracja oraz obsługa, którzy są zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, mianowania lub umowy cywilno - prawnej.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic /opiekun prawny lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (rodzina zastępcza).
4. Zgoda rodzica/opiekuna dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku brak porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno- opiekuńczy.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:

1) **przemoc fizyczna**- jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;

2) **przemoc emocjonalna** - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań , którym nie jest ono w stanie sprostać;

3) **przemoc seksualna** - to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne dzieci, to aktywność seksualna z udziałem dziecka (do 15 roku życia) podjęta przez dorosłego, nastolatka lub dziecko. Sprawca ma przewagę wiekową, fizyczną lub intelektualną nad swoją ofiarą;

4) **zaniedbywanie** - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

6. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka pracownik sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
7. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich dzieci to wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów w placówce (osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń)
8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację Dziecka.

Rozdział 2

Sposób dokumentowania wypełniania obowiązku kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

§2

1. Standardem jest rekrutacja pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a pracodawca dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Ośrodek dba, aby osoby w niej zatrudnione – zarówno pracownicy pedagogiczni, jak i niepedagogiczni, w tym osoby pracujące na podstawie umowy-zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowiła dla nich zagrożenia.
3. W każdym przypadku szkoła musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj, imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Zgodnie z art. 21 *Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym* osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

5. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.) przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w placówce, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w *Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii*.
6. Kandydat/kandydatka składa oświadczenia o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.
7. Jeżeli kandydat/kandydatka posiada obywatelstwo inne niż polskie przedkłada pracodawcy oświadczenie o miejscu lub miejscach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat w państwie innym niż państwo obywatelstwa i przedkłada informację w zakresie przestępstw p-ko wolności seksualnej i obyczajności z rejestrów karnych tych państw.
8. O zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
9. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części A akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza/ praktykanta.
10. Przed rozpoczęciem pracy, osoby nowozatrudnione, praktykanci, wolontariusze, oraz inne osoby dopuszczone do pracy z dziećmi, zapoznają się ze Standardami i potwierdzają zapoznanie się - złożeniem podpisu.

Rozdział 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

§3

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a personelem Ośrodka jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
3. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych Ośrodka oraz swoich uprawnień i kompetencji.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

5. Pracownicy znają i akceptują zasady bezpiecznych relacji personel - dziecko w Ośrodku, potwierdza podpisując oświadczenie.

6. Zasady bezpiecznych relacji personel - dziecko w Ośrodku:

1) Personel traktuje dziecko z szacunkiem, uwzględnia jego godność i indywidualne potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy i nieprzyzwoitych działań wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie werbalnej czy niewerbalnej.

2) Pracownikowi nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.

3) Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

4) Nie wolno zachowywać się w obecności dziecka w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

5) Zakazany jest inicjowanie lub odpowiadanie na jakiegokolwiek relacje o charakterze miłosnym lub seksualnym dotyczące małoletniego, w tym poprzez działania za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacyjnych (m.in. media społecznościowe, komunikatory internetowe, platformy, wiadomości sms/mms). Obejmuje to także seksualne komentarze, gesty i żarty. Zakazany jest promowanie, rozpowszechnianie, udostępnianie małoletniemu treści o charakterze erotycznym lub pornograficznym.

6) Należy unikać faworyzowania dziecka.

7) Nie można utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.

8) Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.

9) Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności

i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym.

10) Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji.

11) Małoletniego nie wolno bić, popychać, szturchać, szczypać, poniżać w jakikolwiek sposób werbalny i pozawerbalny.

12) Pracując z małoletnim należy pamiętać o niepodejmowaniu interakcji, które mogłyby zostać uznane za nieprzyzwoite lub niestosowne. W szczególności nie należy inicjować lub uczestniczyć w zabawach zawierających elementy zapasów, siłowania się, walk, łaskotania, i podobnych z wyjątkiem zajęć prowadzonych przez specjalistów między innymi: z zakresu rehabilitacji, integracji sensorycznej, zajęć Weronika Sherborne, terapii ręki, logopedii.

13) Uczestnicząc w działaniach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego należy zachować jedynie niezbędny kontakt fizyczny wynikający z potrzeby działania. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w korzystaniu z toalety, zmianie ubrania, zaopatrzenia rany, jedzeniu, myciu, przewijaniu. Jeśli jest możliwość przy tej czynności może asystować inny członek personelu szkoły/przedszkola/placówki.

14) Kontakt z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i powinien on dotyczyć wyłącznie celów edukacyjnych lub wychowawczych.

15) Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail służbowy, telefon służbowy, Librus).

16) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

17) Podczas wycieczek szkolnych niedopuszczalnym jest spanie z małoletnim w jednym łóżku oraz w jednym pokoju.

18) Pracownicy placówki oraz małoletni powinni korzystać z osobnych toalet, pryszniców i przebieralni. Poza placówką jeśli nie możliwym jest fakt korzystania z osobnych toalet,

pryszniców lub przebieralni (np. basen) należy unikać sytuacji jednoczesnego korzystania z małoletnim z takich części wspólnych.

19) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Każdy, kto jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zobowiązany jest do poinformowania o tym Dyrektora i/lub postępowania zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

20) W przypadku rozpoczęcia prywatnej rozmowy z wykorzystaniem mediów społecznościowych przez samo dziecko pracownik nie kontynuuje rozmowy i poleca dziecku zgłoszenie się do niej/niego w miejscu wykonywania obowiązków służbowych lub z wykorzystaniem służbowych kanałów komunikacji zdalnej. Zasada ta nie dotyczy sytuacji (nawet potencjalnego) zagrożenia życia i zdrowia dziecka. W takim przypadku pracownik może kontynuować rozmowę, lecz zobowiązany jest jednocześnie niezwłocznie powiadomić przełożonego o kontakcie z dzieckiem i przyczynach tego kontaktu i sporządzić notatkę (załącznik nr 1).

Rozdział 4

Zakres obowiązków odpowiedzialnych osób

§4

1. Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone.

Dyrektor:

- 1) przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka;
- 2) bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
- 3) w sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieska Karta”;
- 4) w przypadku, gdy dziecko doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice /opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu, w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka natychmiast zawiadamia policję; w sytuacji, gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny zawiadamia policję; w przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni (a wcześniejsze metody postępowania szkolnego okazały się nieskuteczne) zawiadamia sąd;
- 5) informuje o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy;

- 6) organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dziecka;
- 7) prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego;
- 8) zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań, np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dzieci.

Pedagog/psycholog szkolny (koordynator ochrony małoletnich przed krzywdzeniem):

- 1). przyjmuje i powiadamia Dyrektora,
- 2). odnotowuje sprawę zgłoszenia przemocy w rodzinie;
- 2). diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny;
- 3). jest koordynatorem pomocy dziecku oraz jego rodzinie;
- 4). przeprowadza rozmowy z dzieckiem oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami;
- 5). pozostaje w ciągłym kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących dziecka;
- 6). pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy;
- 7). informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia;
- 8). pomaga rodzicom w zrozumieniu typowych reakcji dzieci na różnorodne sytuacje;
- 9). kieruje dziecko oraz rodziców do placówek specjalistycznych;
- 10). współpracuje ze specjalistami pomagającymi dziecku i jego rodzinie;
- 11). gdy zaistniały przesłanki, za decyzje uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” odpowiada Dyrektor, natomiast osobą odpowiedzialną za wszczęcie postępowania jest psycholog/pedagog szkolny.
- 12). bierze udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego opracowującego strategię działań względem całej rodziny, a w szczególności względem ofiary i sprawcy przemocy;
- 13). dokumentuje podejmowane działania względem dziecka i jego rodziny
- 14). opracowuje z zespołem interwencyjnym plan pomocy dziecku krzywdzonemu
- 15). dba o to, by na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy (adresy, telefony itp.);
- 16). prowadzi i dokumentuje spotkania szkoleniowe dotyczące przygotowania personelu placówki do stosowania „Standardów ochrony małoletnich”.

Wychowawca klasy/grupy internackiej

- 1). przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy w rodzinie ucznia, sporządza notatkę służbową;
- 2). uważnie wsłuchuje się w relację dziecka, dba, by ofiara przemocy czuła się bezpiecznie,
- 3). powiadamia Dyrektora i pedagoga szkolnego/psychologa;
- 5). opracowuje w zespole interwencyjnym plan pomocy dziecku krzywdzonemu;
- 6) udziela stałego wsparcia dziecku oraz dyskretnie monitoruje jego sytuację w okresie późniejszym;
- 7) dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami
- 8). dba o to, żeby rodzice znali obowiązującą w placówce „Standardy ochrony nieletnich” i procedury zgłaszania zagrożeń, zachęca rodziców/opiekunów dzieci do angażowania się w działania na rzecz ochrony dzieci;

Nauczyciele:

- 1) przekazują wychowawcy i pedagogowi /psychologowi szkolnemu informacje o tym, że podejrzewają przemoc wobec dziecka;
- 2) sporządzają notatkę służbową ;
- 4) uczestniczą w zespole plan pomocy dziecku krzywdzonemu;
- 5) dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.

Pielęgniarka szkolna:

- 1) dyskretnie, z poszanowaniem praw dziecka dokonuje obejrzenia obrażeń;
- 2) udziela pierwszej pomocy przed medycznej, jeśli sytuacja tego wymaga;
- 3) sporządza notatkę służbową

Niepedagogiczni pracownicy szkoły:

- 1) są uważni i wrażliwi na sytuację dzieci;
- 2) reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami;
- 3) zgłaszają obserwowane, niepokojące sygnały dyrekcji, pedagogowi, psychologowi szkolnemu lub wychowawcy.

Rozdział 5

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, innego małoletniego

§5

1. Każdy Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców małoletniego, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym Dyrektora Ośrodka/pedagoga/psychologa/wychowawcę oraz sporządza notatkę służbową (załącznik nr 1)
2. W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, pedagog/psycholog szkolny niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, wspiera i otacza go opieką. Dyrektor zawiadamia policję i podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z Kartą Nauczyciela, Kodeksem Pracy, ogólnymi przepisami prawa).

1) w sytuacji zajścia na terenie Internatu, osoba, która pozyskała taką informację niezwłocznie powiadamia Dyrektora, który zobowiązany jest podjąć działania interwencyjne, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa ofierze.

3. Dalszy tok postępowania w tej sytuacji leży w kompetencjach ww. instytucji. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno - pedagogiczną.
4. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, świadek zdarzenia bezzwłocznie dzwoni na numer alarmowy 112, następnie informuje Dyrektora/pedagoga/psychologa szkolnego i uzupełnia wymieniony w ustępie 1 dokument (zał. nr 1).
5. Koordynator - pedagog szkolny/psycholog zawiadamia rodziców o incydencie, informuje o stanie małoletniego, np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego. Zakłada również kartę interwencji (załącznik nr 2).
6. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny małoletniego, pedagog, w porozumieniu z dyrektorem, organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności pedagoga, psychologa i pracownika, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny. Ze spotkania sporządza się notatkę (załącznik nr 1).

7. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, koordynator lub dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, podejmuje decyzje interwencji założenia Niebieskiej Karty). O swoich działaniach informuje rodziców osoby krzywdzonej.
8. Koordynator we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
9. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, koordynator lub dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
10. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.
11. W sytuacji, gdy rodzice małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor lub koordynator, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

§6

1. Wszyscy pracownicy szkoły, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu ucznia lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tymi informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom.

Rozdział 6

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

§7

1. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- 1) Uczniowie powinni czuć się w środowisku klasowym/szkolnym/grupie internackiej dobrze i bezpiecznie. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
- 2) Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły.
- 3) Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
- 4) Zachowanie i postępowanie uczniów wobec rówieśników nie narusza ich poczucia godności czy wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, wynikających ze społecznie przyjętych norm i wartości, takiej jak: prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania.
- 5) Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, którą charakteryzuje używanie zwrotów grzecznościowych (proszę, dziękuję, przepraszam), uprzejmość, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
- 6) Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie potrzeby rywalizacji między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
- 7) Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów swoich rówieśników oferując im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wysmiewają ich, nie krytykują.
- 8) W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
- 9) Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.

10) Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna, cyberprzemoc wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.

11) Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.

12) W przypadku gdy uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią poprzez pomoc ofierze, ochronę jej, czy szukanie pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).

13) Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.

14) W przypadku gdy uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

§8

1. Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole:

1) Agresja i przemoc słowna: ublizanie, dokuczanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie, szydzenie z ofiary, obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary, zastraszanie.

2) Agresja i przemoc fizyczna: popychanie, uderzanie, bicie, kopanie, opluwanie, zamykanie, rzucanie w kogos przedmiotami, celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej, zabieranie/wyłudzanie rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań.

3) Agresja i przemoc psychiczna: poniżanie,wykluczanie/izolacja//manipulowanie, pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledzenie/szpiegowanie, niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary, straszenie, szantażowanie, znęcanie się (współdział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc).

4) Cyberprzemoc: obraźliwe SMSy i MMSy, wiadomości na forach internetowych, telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające, szantażowanie z wykorzystaniem

sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli.

5) Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji.

6) Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej. Wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.

7) Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.

8) Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych.

9) Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu, energetyków.

10) Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.

11) Używanie wulgaryzmów.

12) Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.

13) Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.

14) Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.

15) Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

§9

1. W Ośrodku administratorem sieci jest CIUWO.
2. Infrastruktura sieciowa Ośrodka zapewnia dostęp do Internetu personelowi i uczniom, zarówno w czasie zajęć pod nadzorem pracownika szkoły, jak i poza nimi, na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się w bibliotece, świetlicach szkolnych i w Internacie, w sali multimedialnej.
3. Małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych zawarte są w *Regulaminie korzystania z telefonu komórkowego*, o czym każdy małoletni i rodzic zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.
4. W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika Ośrodka, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Sieci podczas zajęć.
5. W szkole prowadzone są działania profilaktyczne, w tym warsztaty z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.
6. Na terenie szkoły dostępna jest sieć wi-fi, zabezpieczona hasłem dostępu.
7. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści administrator sieci stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazuje dyrektorowi, który organizuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem.

Rozdział 8

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie

§10

1. Treści nielegalne lub niezgodne z regulaminem danej strony zgłaszane są administratorom strony.
2. W przypadku zgłoszenia o wyświetleniu treści nieodpowiednich, pracownik ustala okoliczności zdarzenia, a także zabezpiecza dowody i zgłasza incydent Dyrektorowi.

Administrator sieci konfiguruje zabezpieczenia sieci szkolnej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści.

3. Jeśli uczestnikami korzystania z niewłaściwych stron są uczniowie placówki przeprowadzona zostaje rozmowa przez psychologa lub pedagoga szkolnego na temat zagrożeń.
4. Powiadomieni zostają rodzice uczniów, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach szkoły (konsekwencje, środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne).
5. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

Rozdział 9

Procedura ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

§11

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).
2. Szkoła przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.
3. W szkole na początku roku szkolnego pozyskiwane są pisemne zgody rodziców i uczniów na publikację wizerunku uczniów na potrzeby dokumentacji fotograficznej i działań podejmowanych przez placówkę.
4. Zgoda dotyczy:

- 1) korzystania z usług świadczonych drogą elektroniczną przez podmioty inne niż Administrator (np. przez wydawnictwa, w postaci e-dzienników i aplikacjach online wymagających podania danych ucznia);
  - 2) organizowania wydarzeń, takich jak wycieczki i wyjazdy szkolne, np. tworzenie listy uczestników wyjazdu, rezerwacji pokoi, biletów, itp.;
  - 3) udziału dziecka w konkursach i zawodach, m.in. poprzez wywieszenie dyplomu lub udziale w konkursie oraz zdjęcia na terenie szkoły lub szkolnej stronie internetowej;
  - 4) utrwalenia wizerunku w ramach zdjęć klasowych i indywidualnych wykonanych przez fotografa wybranego przez szkołę;
  - 5) wykorzystania wizerunku (zdjęcia) poprzez umieszczenie w miejscu do tego wyznaczonym na terenie szkoły, np. gablocie ze zdjęciami uczniów, klasowymi poszczególnych roczników lub osiągnięciami;
  - 6) wykorzystania wizerunku (zdjęcia, nagrania lub filmu z udziałem dziecka) poprzez umieszczenie na stronie internetowej Administratora, w tym na profilu społecznościowym Administratora, w celach promocji działalności Administratora.
5. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

Rozdział 10

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§12

1. Celem planu wsparcia jest:

- 1) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;

- 2) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
  - 3) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
  - 4) objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie szkoły i pomocą specjalistyczną poza szkołą, jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice, wychowawca i zespół pomocy psychologiczno – pedagogicznej – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasookresie. Zostaje sporządzony protokół.
  3. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice, wychowawca i zespół pomocy psychologiczno – pedagogicznej – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasookresie. Zostaje sporządzony protokół.
  4. Działania koordynuje i monitoruje wyznaczona osoba przez Dyrektora.

§13

1. W przypadkach wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu Dyrektor Ośrodka powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi: pedagog, psycholog, wychowawca dziecka, Dyrektor Ośrodka, inni nauczyciele mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Zespół interwencyjny sporządza plan wsparcia dziecka, na podstawie uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
3. Plan wsparcia dziecka jest przedstawiany przez pedagoga/psychologa rodzicom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
4. Plan wsparcia zawiera pięcioetapowy model interwencji kryzysowej:
  - 1) rozpoznanie i określenie problemu,
  - 2) zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa,
  - 3) zapewnienie wsparcie,
  - 4) rozważenie możliwości rozwiązania problemu,
  - 5) ułożenie planu.

Rozdział 11

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom polityki do zaznajomienia i stosowania oraz zasady aktualizacji i przeglądu Standardów

§14

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane personelowi, małoletnim i ich rodzicom podczas zapoznawania i zobowiązania do stosowania, a następnie na żądanie w dowolnym momencie. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej Ośrodka pod adresem <http://.oswnies.olsztyn.eu/>
2. Wersja skrócona Standardów (dla małoletnich) dostępna jest na tablicy ogłoszeń oraz w gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego.
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po zawarciu umowy o pracę, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza podpisem na liście dostępnej w dziale kadr oraz poprzez złożenie do akt osobowych oświadczenia.
4. Rodzice/opiekunowie uczniów zapoznawani są ze Standardami podczas zebrań z rodzicami lub poprzez e - dziennik, każdorazowo na początku roku szkolnego, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni, a potem z ewentualnymi wprowadzonymi zmianami.
5. Uczniowie zapoznawani są ze Standardami podczas jednych z zajęć z wychowawcą realizowanych w miesiącu wrześniu każdego roku szkolnego.
6. Co najmniej raz na dwa lata dokonywana jest oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane.
7. Wprowadzone zmiany w Standardach zatwierdza i przedstawia pracownikom, rodzicom i uczniom koordynator..

Rozdział 12

Monitoring stosowania Polityki

§ 15

1. Dyrektor Ośrodka wyznacza Zespół PPP jako osoby odpowiedzialne za realizację Polityki ochrony dzieci w placówce.
2. Zespół PPP jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Polityki, reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz proponowanie zmian w Polityce.
3. Zespół PPP przeprowadza wśród wszystkich pracowników szkoły minimum raz na 2 lata ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki.
4. W ankiecie pracownicy Ośrodka mogą proponować zmiany w zakresie realizowanej Polityki ochrony dzieci w szkole oraz wskazywać przykłady naruszenia Polityki w placówce.
5. Zespół PPP dokonuje analizy wypełnionych przez pracowników Ośrodka ankiet i na tej podstawie sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi placówki, a następnie nanosi zmiany i ogłasza nowe brzmienie Polityki pracownikom szkoły.

Rozdział 13

Przepisy końcowe

§16

1. Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego dla Dzieci Nieśłyszących z dnia 09.04.2024 r. wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

DYREKTOR

mgr Katarzyna Wirchanowicz